

У структурних підрозділах
райдержадміністрації

Де зберігається минуле нашого краю

Архіви, як і знання про них, зародилися давно. Але наукового поширення вони набули в країнах Західної Європи у XVIII, а в Україні — усередині XIX століття.

Ще у Стародавній Греції архівами називали будинки вищих урядових установ, де ухвалювалися і зберігалися важливі державні акти. У сучасній лексичі це поняття має кілька значень. Насамперед це спеціалізована установа, що забезпечує потреби суспільства у ретроспективній паперовій інформації через архівні документи, організовує їхнє зберігання та створює можливості для користування цими ресурсами. Окрім того, це ще й сукупність документів, сформованих у результаті діяльності установ, підприємств, організацій, окремих осіб.

Так, архіви не випадково називають скарбницею історико-культурної пам'яті народу. Вони є інформаційними системами, де застосовуються певні технології під час опрацювання, класифікації, зберігання і використання документів.

Головна сучасна мережа подібних установ складається з центральних державних, місцевих державних (обласних, районних), галузевих державних та інших архівів.

Зокрема, у державних обласних установах накопичено величезну кількість документів найрізноманітнішого характеру. Переважно — це документи місцевих державних установ та організацій обласного підпорядкування, які є постійними джерелами комплексування цих фондів. Також в обласних архівах зберігається певна кількість історичних документів, матеріалів особового походження, кінофотодокументи.

Архівні відділи райдержадміністрації створюються для постійного й довготривалого

Портрет

СИН СВОЄЇ ЗЕМЛІ

П'ять десятиліть тому Григорій Максимович Білоус переїхав до Краснограда. На той час він уже закінчив технікум, сільськогосподарський інститут, мав досвід роботи агрономом. Але наше місто давало нові перспективи, зокрема і в науковій діяльності.

Спочатку герой цієї розповіді став аспірантом інституту зернового господарства у Дніпропетровську, потім захистив кандидатську дисертацію. На той час Дослідна станція мала незаперечний авторитет серед аграріїв краю. І недарма. Там збиралася плеяда кращих вчених у цій галузі. У кожного — свій напрям роботи, та всі разом вони дбали про підвищення родючості полів, допомагали господарствам запроваджувати на ланах передові технології виробництва й отримувати добрі врожаї.

Кращі сорти та гібриди для нашої зони, норми висіву насіння, використання добрив і засобів захисту рослин — про все це могли годинами сперечатися практики та науковці. І зазвичай досягали консенсусу, бо аргументи в обох сторін були переконливими. Допомогала і взаємна повага, без якої важко домогтися успішної співпраці.

— Ми ж не були кабінетними фахівцями, — скаже згодом Григорій Максимович. — У кожного кандидата чи доктора наук теоретичні напрацювання завжди підкріплювалися результатами, отриманими на дослідницьких ділянках. Мої колеги днями пропадали там, спостерігали, як

СУСПІЛЬСТВО

Позиція

Не словом, а ділом

У зоні проведення антитерористичної операції мені довелося бути ще на початку збройного протистояння.

Як і більшість наших земляків перших хвиля мобілізації, служив у Луганському прикордонному загоні. Підрозд розташовувався поблизу Щастя. Назва міста звичайно, обнадійлила. Та насправді там було непросто всім: нашим бійцям, місцевому населенню, противнику... Битривали запеклі — марили все, аби не віддати ворогові цей стратегічний об'єкт. Швидко російські військові зрозуміли, що насправді чокотіх на українській землі. Тоді армії дуже допомагали волонтери.

Уявляю, якби ми витримали це випробування, я не воню. Знаю, що згодом ситуація поліпшилася не лише з постачання техніки та озброєння й вирішення побутових проблем, забезпеченням обмундирування продуктами харчування тощо. А у 2014-2015 ках було складно...

Саме там, на Луганщині, я й зустрів волонтером-земляком Олександром Страшнін привозив необхідні

без перебільшення можна назвати найуспішнішим директором Дослідної станції. Тоді селище постійно розвивалося: з'явилися багатопверхові будинки, сучасний адміністративний корпус, дитячий садок, спортивний зал. Григорій Максимович уточнює: «За тридцять два роки було створено чималий житловий фонд, який налічував 184 квартири, з них 24 — чотирікімнатні. Практично ми не мали проблем із тим, куди поселити працівників. Мова йшла лише про поліпшення умов проживання для членів колективу».

А яких зусиль довелося докладати для того, щоб мати у населеному пункті дорогу з твердим покриттям! Каміня завозили аж із запорізьких кар'єрів, пісок — із місцевих родовищ.

Зробленого цим чоловіком, вистачило б не на одне життя. Він реалізував свою мрію: працювати на землі, змінювати навколишній світ на краще. А ще разом із дружиною Євгенією Сергієвною вони виховали двох дітей, трьох онуків. Підрастають і троє правнуків. І хоча кохана вже пішла в інший світ, тепло їхніх стосунків і досі гріє душу мого героя.

Незважаючи на всі труднощі та втрати, він може вважати себе щасливою людиною

Архівні відділи райдержадміністрації працюють для постійного й довготривалого зберігання документів, які мають районне значення. Окремі документи обласного значення зводяться передаються в обласні архіви.

Деякі установи мають галузевий статус і фактично це природно-географічні архіви, в яких зберігаються карти, схеми та інша спеціальна документація; матеріали силових і зовнішніх відомств і спецслужб, призначені для постійного спеціального використання та інше.

Більшість державних і комунальних підприємств, установ та організацій створюють архівні підрозділи для тимчасового зберігання документів, які зібрано за час їхньої діяльності. Такі юридичні особи мають передавати документи поточного діловодства до своїх архівних підрозділів.

В окрему групу можна виділити архіви державної форми власності, наприклад, подібні власні установи має більшість релігійних організацій.

Архів на території нашого району розпочав діяльність у жовтні 1943 року. Наразі тут зберігаються документи за 1943-2017 роки у кількості майже тридцять п'ять з половиною тисяч одиниць. Це 296 фондів. Звертаючись до архіву за певною інформацією, треба мати на увазі, що ця установа має на збереженні документи не всіх організацій, підприємств, які діяли чи й досі працюють на території міста і району.

На офіційному веб-порталі Державної архівної служби можна ознайомитись з архівними установами України (<http://www.archives.gov.ua/>). А на сайті Державного архіву Харківщини розміщено інформацію про установи, що діють у нашій області (<http://archives.kh.gov.ua/>). Також на сайті Красноградської районної державної адміністрації у розділі «Структурні підрозділи» є відомості про документи ліквідованих установ, передані до архівного відділу райдержадміністрації (<http://krasnogradra.gov.ua/>).

Архіви зберігають автентичні документи, обслуговують правові потреби держави і соціальні запити суспільства, надають конкретні підтвердження юридичних прав і соціальних гарантій громадянам. Можна з впевненістю стверджувати, що в них зосереджена історична пам'ять людства.

Т. ВЕРБИЦЬКА,
начальник архівного відділу
райдержадміністрації

на дослідницьких дилемках. Він може вважати себе щасливою людиною. І хай усі гості, які сьогодні вітатимуть Григорія Максимовича Білоуса з ювілеєм, будуть щедрими на компліменти. Він їх заслужив!

І все ж значну частину свого життя Григорію Білоусу доводилося пошукати діяльність ученого і господарника. Його

Відкрита трибуна

Виживаємо...

У січні відбулися сесії місцевих рад. Прийняття бюджетів — одне з найважливіших завдань. Здавалося б, усе добре, є кошти на розвиток закладів охорони здоров'я, освіти та інших сфер. Навіть залучено в район 15 мільйонів інвестицій.

Але чи все так гарно, як нас намагаються переконати?

На жаль, ні. У програмі соціально-економічного розвитку Красноградщини навіть натику немає на відновлення промисловості, створення нових робочих місць. Тож владі залишається одне — розподіляти куці місцеві кошториси та створювати видимість успішної роботи.

Якщо відкинути політичну доцільність та особисті вигоди, а коруватися виключно здоровим глуздом, то створення однієї об'єднаної територіальної центром у Краснограді було б правильним і виправданим рішенням. Насамперед мешканці всіх населених пунктів перебували б у рівних умовах і мали однакові можливості для медичного обслуговування, соціаль-

ного захисту тощо. Але цю можливість ми втратили.

Так, на охорону здоров'я в районі було спрямовано 18 мільйонів. Цифра ніби й достатня. Та ми знаємо, що майже за все в лікарні потрібно платити: за лабораторне дослідження, за УЗД, ЕКГ... Назвіть це благодинням чи будь-якими іншими внесками — яка різниця? Узагалі, цікаво, чи хтось із керівництва району вивчає громадську думку щодо ситуації у ЦРЛ? Чому наші земляки при найменшій нагоді шукають фахівців в інших закладах, якщо у нас все так добре? Ліки скрізь дорогі, тож справа не в них, а в професіоналізмі тих, кому довіряємо своє життя.

Є питання і щодо екології. На цю сферу взагалі не звертаємо уваги. Хоча від стану довкілля залежить майбутнє наших дітей і внуків.

Важко не помітити, що останнім часом погана вишала робота депутатів районної ради. На моє переконання, це завдяки відкритості їхньої діяльності. Багато звітів із сесій та інших матеріалів на цю тему друкуються на шпальтах районної газети. Тож і нашим обранцям хочеться бути на виду. А між тим серед них переважно роботодавці, в

він привозив необхідні речі, спілкувався з хлопцями, цікавився їхніми потребами. Потім їх додому, а через деякий час повертався з виконаним замовленням. Маршрут, яким пересувався, не для слабодухів. Тривалий час місто Шастя було однією з найгарячіших точок на мапі Донбасу. Не кожен ризикував добратися туди. Та Олександр Михайлович розумів, що його чекають наші бійці, тож не зважав на небезпеку.

Допомагає армії й зараз. Нещодавно наша районна організація отримала повідомлення про те, що одному з підрозділів 25-ї десантно-штурмової бригади потрібне тактичне обладнання та речі першої необхідності. Довелось звергати до кількох замощених земляків, але вони тільки розводили руками: «Зараз не можемо допомогти. Давайте згодом...» Але ж там, на передовій, так довго не чекатимуть.

І знову виручив Олександр Страшко — без зайвих роздумів і запитань. Це його внесок у нашу спільну справу боротьби за мир на Донбасі. Якби таких людей було більше, ми б давно жили в зовсім іншій країні — сильній і щасливій.

Часто чуємо про те, що в країні проводяться реформи. Та схожі вони більше на експерименти над людьми. Ми виживаємо, а мали б добре жити.

М. СЮСЬКО,
с. Петрівка

С. СЛИВКА
голова районної громадської організації «Спільні учасники АТО»